

BŘITVY

DVOJBŘITÉ BŘITVY

- rukojeť bývá zakončena kroužkem

lopatkovité bez výřezu

- od střední doby bronzové jednoduché dvojbřité tvary tvaru lopatky, **PDM 179:23)**

klasické dvojbřité tvary s vnitřním výřezem

- tzv. LÚLY (**PDM 203:18**)
- vnitřní výřez se u mladších exemplářů zvětšuje, velké množství variant
- nejrozšířenější ve starších PP a počátku mladších PP, zejména ve středním a horním Podunají

břítvy tvaru dvojbřité sekery

- tzv. karpatské lúly, objevují se v karpatské velatické a dále na JV
- starší PP

břitva tvaru dvojbřité sekery z depotu v Prosiměřicích-Bohunicích (SALAŠ 1997, 60-61)

- deformovaná polovina břítvy s listem ve tvaru dvojbřité sekery a obdobně tvarovaným centrálním výřezem, lemovaným vybíjenými body
- řadí se k typu Großmugel, varianta Mixnitz (podle Jockenhövela 1971), která je spolehlivě datována do staších PP
- tento nálezn dvojbřité břítvy patří k nejsevernějším a je prvním exemplářem varianty Mixnitz na S od Dunaje, běžné rozšíření od Maďarského Zadunají, přes severní Chorvatsko, Štýrsko, až po Bavorsko

JEDNOBŘITÉ BŘITVY

lichoběžníkovité břítvy (**PDM 214:47**)

- jsou charakteristické pro lužickou fázi KLPP, neobjevují se jižněji
- nevyskytují se ve velkém množství
- rukojeť může být ukončena zoomorfní protomou

nožovité a půlměsícovité břítvy (italský typ, **PDM 214:49-51**)

- rukojeť bývá zakončena kroužkem
- vyvíjejí se od rovných tvarů (nožovitých) k zavínutým do půlměsíce
- ve střední Evropě v kontextech HA-HB, v HB nabyly na převaze i v KLPP

Výběrová literatura k břítvám:

BABEL, J. 2000: Rytualne znaczenie niektórych pólnocnoeuropejskich brzytew z epoki brązu. Próba interpretacji, In: Kultura symboliczna kręgu pół popielnicowych epoki brązu i wczesnej epoki żelaza w Europie środkowej, Warszawa-Wrocław-Biskupin, 157-182.

GEDL, M. 1981: Die Rasiermesser in Polen, PBF VIII/4, München.

JOCKENHÖVEL, A. 1971: Die Rasiermesser in Mitteleuropa (Süddeutschland, Tschechoslowakei, Össterreich, Schweitz), PBF VIII/1, München.

PIVOVAROVÁ, Z. 1966: Dvojępeľové britvy lužickej kultúry na Slovensku, SlA 14, 337-356.

SALAŠ, M. 1997: Zlomkový poklad z Prosiměřic-Bohunic. Příspěvek k otázce depotů v době popelnicových polí na jihozápadní Moravě. In: Z pravěku do středověku. Sborník k 70. narozeninám Vladimíra Nekudy, Brno, 57-64.

WEBER, C. 1996: Die Rasiermesser in Südosteuropa, PBF VIII/5, Stuttgart.